

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XVI. Respondetur quibusdam aliis exemplis à Launoio adductis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

CAPUT XVI.

Respondetur quibusdam aliis exemplis à Launoio adductis.

1. **I**nter B. Petri successores nullus est, qui tum ab hæreticis, tum ab iis Catholicis qui non errandi privilegium Romano Pontifici denegant, crebrioribus telis impetatur, quam Honorius I. In eum frequentius convertitur & validius infigitur Launoii stylus, sed ejus patrocinium susceperunt plures Catholici, ex quibus R. P. Franciscus Marchese Presbyter Oratorii Romani integrum volumen in ejus defensionem scripsit. Illic omnia quæ à Launoio contra Honorium allegantur, fusè subtiliterque discussa invenies; licet Autor Launoium non nomet, ejus, vel potius ab eo repetitis rationibus respondens: multa reperies quæ scorsim sumpta, multo magis aliis, quæ ejusdem non sunt ponderis (resistente scilicet antiquitatis obscuritate) adjuta, æquo & bene affecto Judici sufficiant ad ferendam pro summi illius Pontificis fide, atque innocentia sententiam.

2. Si Launoius Eruditissimi P. Sirmundi, cui multum se debere fatetur, ob eam nimirum causam, quam notat Ludovicus Moreri in suo magno Dictionario Gallico, scilicet quod eum tanquam Magistrum habuerit artis censoriæ, seu critices, si, inquam, Discipulus Magistri pium erga sanctam Sedem affectum imitatus fuisset, Honorium ab omni erroris labe purum præstitisset. Nam quæ Pater Sirmundus monumenta ab Anastasio collecta edidit, certa sunt illius Pontificis fidei testimonia. Si testes eo majorem faciant fidem, quo & res quas narrant certius norunt, & ob vitæ integritatem, pietatem ac sanctitatem à mendacio magis abhorrent; duæ illæ conditiones in iis eminuerunt, qui pro Honorio adducuntur.

3. Joannes IV. Papa zelo fidei, misericordiâ erga pauperes, constantiâ, & vitæ sanctitate conspicuus triennio post obitum Honorii Apologiam scripsit pro eo, quia Pyrrhus Patriarcha Constantinopolitanus hæresis suæ fautorem extitisse fal-

454 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
sò afferbat. In qua quidem Apologia Joannes explicat men-
tem Honorii, quam ostendit à Monothelitarum errore valde
fuisse diversam.

4. Eam autem interpretationem Joannes non pro suo erga
Honorium affectu excogitaverat; sed ab eo ipso, qui Ho-
norio ab epistolis fuerat, qui illas ipsas scripserat, quas Pyr-
rhus pro se interpretabatur, quique doctrinam, & pietate to-
tum Occidentem, teste S. Maximo, illustrabat, diligenter
sciscitatus erat veram dictantis sententiam.

5. Sanctus erat Maximus, qui Honorium tum in dispu-
tatione cum Pyrrho, tum in duabus epistolis paucis post
annis defendit, atque adeo de mendacio minimè suspectus.
Græcus erat, atque adeo nimio erga Ecclesiam Romanam
studio minimè excæcatus. Coætaneus erat, & partem eorum
quæ referebat, suis ipse oculis viderat, atque adeo verita-
tis bene conscius.

6. Satis superque Launoio fuissent hæc testimonia, si Ho-
norium defendendum suscepisset, ut eum innoxium demonstra-
ret, & ea dilueret quæ summo illi Pontifici opponit epist.
1. to. 3. & alibi, præsertim cum testimonia prædicta omni-
bus, quæ adversus Pontificem illum proferuntur, antiquiora
sint. Imò suffecisset silentium illustrium scriptorum satis an-
tiquorum, v. g. Pauli Diaconi Aquileiensis, Theophanis,
Georgii Monachi. Est enim illi admodum familiare istud ar-
gumenti genus. Sed eam laudem non ambibat: ad oppug-
nandum non ad propugnandum proclive erat ejus ingenium.
Cumque receptis communiter opinionibus bellum frequentius
indiceret, conjecturis supradictorum testimoniorum robore
longè inferioribus uti cogebatur; quas tamen ceu demonstra-
tiones habebat.

7. Liberii etiam exemplum commemorat Launoius. Pec-
cavit ille quidem, ut verisimilius apparet: non tamen ali-
quid fidei contrarium Ecclesie credendum proposuit. Certè
qui summo Pontifici negant non errandi privilegium, quia
Liberius exilii ærumnarum pertæsus S. Athanasii condemna-
tioni, & formulæ fidei veritatem integram non explicanti,
sed falsi nihil continenti subscripsit, pari ratione Concilia
Generalia errori obnoxia fateri cogetur, quia Concilium Ari-
minen-

minense Arianis ita favit, ut totus poenè orbis Christianus miraretur se esse Arianum, & secundum Concilium Ephesinum S. Flavianum Episcopum Constantinopolitanum à sua Dignitate dejecit; Eutichem hæresiarcham ob hæresim à Flaviano Synodicè dejectum restituit, ejusque errori non rejecto mutilo symbolo, patrocinatum est. Si autem Arimini, & Ephesi vim factam Episcopis, etiam verè Catholicis, fuisse respondeas: adeoque Concilio Oecumenico non esse tribuenda illorum gesta: similiter etiam quæ à Liberio fidem integram interiùs servante, extorta sunt, non debent ipsi, nisi ut privatæ personæ adscribi, quam à peccato tutam non facit Dignitas.

8. Peccatum autem Liberii alicujus hæresis promulgationem, aut etiam professionem non fuisse constat: quia fidei formula cui subscripsit, nullum exprimebat errorem; Vide quæ optimè notavit Joannes David Doctör Gallicanus dissertatione de judiciis Canonicis Episcoporum cap. 7. art. 3. Sed, ut jam diximus, neque istum, neque alium quenquam Pontificem aliquid fidei contrarium tanquam de fide credendum proposuisse plures ostenderunt. Itaque pauca tantùm adjicimus, quæ à Launoio, vel solo vel diligentius notata sunt.

9. Vel Bonifacium VIII. vel Clementem V. errasse ostendere nititur epist. 1. tom. 3. supra citatâ, quia Clemens V. constitutionem Bonifacii, quæ incipit, *Unam sanctam*, nullius esse, aut futuram esse roboris, & autoritatis decernit in cap. *Meruit. de privil. sed falsum est quod ait Launoius Clementem V. in cap. Meruit. Constitutionem, unam sanctam, nullius esse, aut futuram esse roboris decrevisse.* Declaravit enim duntaxat se nolle Regi aut Regno Francorum per dictam constitutionem aliquod præjudicium generari, aut ampliùs Regem vel Regnum quàm antea Ecclesiæ subjici. Notentur verba hæc, *ampliùs quàm antea.* Hinc est (inquit) quod nos dicto Regi & Regno per definitionem, seu declarationem bonæ memoriæ Bonifacii Papa VIII. Prædecessoris nostri, quæ incipit, *Unam sanctam*, nullum volumus, vel intendimus præjudicium generari. Nec quod per illam Rex, Regnum, Regnicole prælibati ampliùs Ecclesiæ sint subjecti, quàm antea existebant. Sed omnia intelligantur in eodem esse statu quo erant ante definitionem præfatam, tanquàm ad Ecclesiam, quàm etiam quoad Regem & Regnum superius nominatos.

10. Nescio quâ fide possit Joanni XXII. invidia constari, quasi definerit animas corpore exutas nonnisi post iudicium finale Deum intuitivè visuras, cùm ipse tam apertè negaverit controversiam à se definitam. An solemnis definitio à summo Pontifice ita fit ut Ecclesiam lateat; cui nisi proponatur ut fide divinâ tenenda, solemniter haberi non debet? Mentem suam declarat Joannes epist. 1. *Ne super his quæ de animabus separatæ à corpore & purgatis, an citra resurrectionem corporum, Divinam essentiam visione illâ videlicet, quam vocat Apostolus facialem, videant, tam per nos quàm per nonnullos alios in præsentia nostra, recitando & allegando Sacram Scripturam, ac originalia & dicta Sanctorum vel alias ratiocinando, sapius dicta sunt, aliter, quàm per nos dicta & intellecta fuerant, intelligantur, ac dicantur, & auribus fidelium valeant inculcari: ecce quod nostram intentionem, quam circa statum animarum separatarum habemus & habuimus, seriè præsentium declaramus. Fatemur siquidem & credimus quod anima purgata separata à corporibus, sint in Cælo, Cælorum Regno & Paradiso cum Christo in consortio Angelorum congregata, & videant Deum facie ad faciem, & Divinam essentiam clarè, in quantum conditio & status patitur anima separata.*

11. Si quis autem Joanni ipsi asserenti se contrarium antea non dixisse, nisi fortè recitando, & allegando Sacram Scripturam, ac originalia & dicta Sanctorum, vel alias ratiocinando, fidem adhibere dubitet, confirmabitur testimonio Doctorum Parisiensium tunc temporis à Rege Francorum Philippo VI. seu Valensio consultorum. Ipsi enim cùm sententiam suam promere viderentur ob debitam summo Pontifici reverentiam, eò tamen adducti sunt, *Advertentes, inquiunt, quod multorum fide dignorum relatione audivimus, quod quidquid in hac materia Sanctitas suas dixit, non asserendo seu opinando protulerit, sed solummodo recitando. In hist. Univers. Paris. tom. 4. ad an. 1332.*

Julium II. errasse contendit, quia definiit Simoniam veram atque indubitatam hæresim esse, & Papam simoniacè electum non hæreticum modo, sed etiam hæresiarcham esse: verum Julius in ea Constitutione, quam sine dubio intelligit Launois, quæque incipit, *Cùm tam Divino, &c.* nihil definiit de Simonia. Est enim illius Constitutionis scopus impedire, ne summus Pontifex simoniacè eligatur. Eà occasione s. 1. hæresis Simoniacæ meminit, non definiens Simoniam esse hæresim, sed eam illo nomine notans,

notans, quo in Jure Canonico passim insignitur. Non definit etiam Papam simoniacè electum hoc ipso fore hæresiarcham, sed eisdem pœnis plectendum, quibus si hæresiarcha existeret. *Si contigerit*, inquit, electionem Romani Pontificis per Simoniacam hæresim celebrari. *Electus non Apostolicus, sed Apostolicus, & tanquam Simoniacus (vel Simon Magus) & hæresiarcha, & ad prædicta omnia & singula perpetuò inhabilis habeatur & sit.* Verbum illud sit, refertur, ut patet, ad verbum, *inhabilis*, non autem ad verbum hæresiarcha. Voces autem *tanquam*, & *habeatur*, aperte declarant Julium nullam hic definitionem constituere circa hæresim Papæ simoniaci, nisi fortè definitionem appelles simplicem nuncupationem in jure usitatam; sicut non definit hujusmodi Pontificem simoniacè electum fore Magum, Ethnicum & Publicanum, licet §. 3. permittat eum ut Magum, Ethnicum, Publicanum, & Hæresiarcham evitare.

13. Pluribus in locis, sed præcipuè epist. 5. tom. 1. Launoiius Sixti V. exemplum profert, ut probet posse Summos Pontifices errare. Et quia nonnulli Theologi hoc sibi exemplum objicientes, non satis aptè respondisse videbantur, variis facetiis eorum doctrinam exagitat; ut ita non solum eorum responsiones, sed & sententiam quam tuentur, ridiculam exhibeat. Verùm satis est ut legantur verba illa Sixti V. quæ Launoiius adducit, ut illa nullo modo ejus proposito favere Lector advertat. Sic enim Sixtus V. apud Launoium habet: *Illud sanè certum atque exploratum esse volumus nostros hos labores ac vigilias eò nunquam spectasse, ut nova Editio in lucem exeat, sed ut vulgata vetus ex Tridentina Synodi præscripto emendatissima, pristinaq; sua puritati, qualis primum ab ipsius interpretis manu stylog; prodierat, quoad ejus fieri potest, restituta imprimatur.* Addit Launoiius; *Verba hæc virum sibi præsidentem, & de Bibliorum emendatione perfectissima securum objiciunt. At neque Bibliorum editio, neque Sixti diploma suppressa essent, nisi Sixtus errasset.* Possemus nos subungere; verba hæc Launoiius Pontificiæ Dignitati infensum, & præ nimio illam persequendi ardore excæcatum objiciunt.

14. Quanam enim ex his Sixti verbis significant ipsum de Bibliorum emendatione perfectissima securum? An quia Pontifex declarat se eò spectasse, asserit etiam pervenisse? Semperne qui ad aliquem scopum tetendisse se affirmat, confidit etiam se eum

M m m

atti-

attigisse? Quinetiam, si Sixtus declarasset se *Bibliorum emendationem perfectissimam affectum*, ea verba de fidei certitudine nullatenus intelligi possent, sed tantum de morali, quæ post adhibitam accuratam diligentiam haberi potest. Non enim aliter accipi possunt illa verba, *quoad ejus fieri potest*, quam ut indicent id cum absoluta securitate asseri non posse.

15. At, inquit Launoius, *neque Bibliorum editio, neque Sixti diploma suppressa essent, nisi Sixtus errasset*. Quasi verò error sola supremendorum Actorum causa sit. Emendaverat Sixtus V. editionem vulgatam peritissimorum virorum operâ usus. Emendationem illam, quamvis admodum utilem, ad perfectiorem statum, sive repertis novis Codicibus, sive habitâ aliorum peritissimorum Virorum copiâ, perducere posse animadvertens Clemens VIII. editionem Sixti non suppressit; sed eam perficiendam, priusquam publicaretur, curavit. Quamobrem in lucem deinde fuit emissa, præfixis & Sixti & Clementis nominibus, ut videre est in variis editionibus exinde factis cum alibi, tum in Gallia.

16. Cæterum quis cum voluptate non contempletur Launoium inter tot conatus ad abrogandam Papæ infallibilitatem, tam diligenter, tamque frequenter Adriani VI. auctoritatem jactare; quasi cæteri Pontifices quamplurimi errassent, & omnes errare potuissent in proponenda Ecclesiæ universæ fidei doctrina; solius autem Adriani privati adhuc Doctoris, & antequam de Pontificatu vel ipse, vel alius quisquam pro eo cogitaret, infallibile fuisset judicium. At Pontifex factus sententiam non retractavit. Tot tamque gravibus negotiis & curis distentus fuit per illud tempus, aliunde satis breve, quo Ecclesiæ clavum tenuit, ut mirum non sit, eum de corrigendis Commentariis Scholasticis minime cogitasse. Sed etsi pristinam retinisset sententiam, num idcirco vinceret Launoius? An privata Pontificis opinio solennis definitionis loco habenda esset? An in deneganda sibi infallibilitate solum infallibilis existimandus esset Pontifex?